

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ
Důvod: 490/2000 - NŘU/PO
Datum: 2.6.07 PhDr. Alena Nosková
Podpis:

TAJNÉ

Výtisk číslo: 24 ✓

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

91

Č. j.: inf. 03224 91
Počet listů: 5
Počet výtisků: 27
Den vydání: 26. listopadu 1989

OBSAH

Operativní informace 26. 11. 1989 ke 12.00 hodině

Operativní informace 26. 11. 1989 ke 12.00 hodině

Z informací KV (MěV) KSČ (KSS) vyplývá, že politická situace zůstává nadále velmi složitá a vypjatá. Zejména v Praze se stupňuje společenské napětí a přes jednání stranických orgánů nedochází k obratu ani v krajích. Občanské fórum, studenti, umělci a nejrůznější neformální skupiny stupňují své požadavky. Jejich činnost je pružná a koordinovaná. Ke zklidnění výrazně nepřispěly ani provedené kádrové změny na mimořádném zasedání ÚV KSČ. Stávkujícími studenty, Občanským fórem i částí členské základny strany (především v Praze) byly kádrové změny označeny jako naprosto nedostupující, neskytající záruky, že dojde ke změně v řízení a vývoji společnosti. Všeobecně, a to i mnohými ZO KSČ a stranickými orgány, je požadováno odstoupení s.Štěpána a Zavadila z PÚV KSČ. V menším rozsahu zaznívají výhrady i vůči s.Lenártovi, Knotkovi a Hořenému. Plná podpora stranických orgánů je naopak vyjadřována novému generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ s. Urbánkovi. Část komunistů požaduje znovuzvolení s. Adamce do PÚV KSČ.

Krajské a okresní výbory strany požadují rychlé informace o závěrech přijatých centrem a koordinování postupu. Za jeden z rozhodujících úkolů je považováno docílení obratu v působení sdělovacích prostředků, zabránění tendenčnosti v publikovaných informacích, které napomáhají stupňovat napětí nejen v Praze, ale především v krajích. Například podle informace stredoslovenského KV KSČ jsou pod vlivem vysílání Čs. televize organizovány mítinky a shromáždění i v místech, kde byl dříve naprostý klid. Na shromážděních jsou stále častěji kladeny nejrůznější politické požadavky, včetně změny politického systému.

V metru i na mnoha dalších místech v Praze je vylepeno tisíce výzev, rezolucí a prohlášení. Téměř absolutně mezi nimi chybí stanoviska na podporu politiky strany. Podle názoru komunistů tento stav ukazuje na vážné zaostávání naší propagandy. Naproti tomu některé OV KSČ (např. v Jihomoravském kraji v okresech Prostějov, Blansko, Žďár nad Sázavou) vydaly vlastní plakáty. Ty se však nesetkávají s odezvou a jsou dokonce strhávány (např. v Brně).

S velmi dobrým ohlasem se setkal projev generálního tajemníka ÚV KSČ. Z různých míst ČSSR telefonovalo množství komunistů i bezpartijních, podpora je vyjadřována i v zasílaných rezolucích. Požadováno bylo opětovné odvysílání celého projevu v Čs. televizi a Čs. rozhlasu. Vystoupení generálního tajemníka je hodnoceno jako potřebné, lidské, citlivé, povzbuzující. Mnozí se vyjádřili, že vlilo do žil sílu, podpořilo aktivitu. Například s. Ťažký ze Zvolena (Středoslovenský kraj) hodnotil vystoupení generálního tajemníka velmi dobře. Řekl : "Děkujeme, jsme s vámi". Znepokojují jej nejrozličnější diskusní kroužky. Je názoru, že obdobně musí postupovat i strana, najít KSČ oddané lidi i mezi herci a využít je k pozitivnímu působení.

Ing. Jech, bezpartijní z Prahy 6, vyslovil v telefonátu podporu vystoupení s. Urbánka s tím, že určitě nadchlo i ostatní bezpartijní. Mimo jiné uvedl : "Politiku nemohou dělat dileťanti z Letné (např. Havel, Dubček). Je třeba naslouchat lidu, radit se s ním, dále jít cestou socialismu"

V průběhu včerejšího odpoledne, večera i dnešního dopoledne, se uskutečnila zasedání OV KSČ, na kterých odezněla celá řada názorů komunistů na současnou situaci ve straně a společnosti. Například :

- V Severomoravském kraji zaznívala kritika nezodpovědného přístupu centra k informování, neschopnosti analyzovat současnou politickou situaci a přijetí adekvátních opatření k uklidnění situace bývalým vedením strany.

- V Západočeském kraji je požadováno posouzení vedoucí úlohy strany a státu v masových sdělovacích prostředcích, především v Čs. televizi a Čs. rozhlasu; je navrhováno uskutečnění masového mítinku v Praze s možností účasti z venkovských okresů, zdůrazňován požadavek k centru zvýšit ofenzivu a poskytnout dostatek argumentů k politické práci mezi masami.
- V Jihomoravském kraji na zasedáních OV KSČ v Gottwaldově, Brně-městě, Prostějově, Uherském Hradišti (ale i v dalších okresech celé ČSSR) byly vznášeny požadavky na svolání mimořádného sjezdu s přímou volbou delegátů ze základních organizací strany. V mnoha vystoupeních bylo požadováno provést důkladnou analýzu uplynulého období s vymezením osobní zodpovědnosti za současný stav společnosti.

Obecně lze konstatovat, že na drtivé většině zasedání okresních výborů KSČ byla vyjádřena podpora novému vedení strany v čele s generálním tajemníkem S. Urbánkem. Komunisté se shodovali v názoru, že nové vedení strany (očekávají však ještě změny a doplnění PÚV KSČ) musí uskutečnit zásadní obrát ve stranické práci, sjednotit stranické řady na základě mobilizujícího akčního programu a s jeho pomocí získat pro svoji politiku pracující, především dělnickou třídu. Přitom je upozorňováno, že jeho přijetí je potřebné provést v nejbližších dnech a ne až v polovině prosince.

Na ÚV KSČ dochází nadále množství telefonátů a dopisů, obsahujících nejrůznější stanoviska a názory. Například byl vznesen požadavek, aby v Čs. televizi vystoupil prezident republiky.

S. Hájek z Prešova navrhuje zvážit okamžité vytváření akčních výborů pro zachování socialismu.

Na celookresním aktivu stranických funkcionářů okresu Rokycany (Západočeský kraj) bylo doporučeno zorganizovat na Staroměstském náměstí v Praze shromáždění za účasti dělníků z okresů a krajů ČSSR.

Soudružka Kořanová z Mělníka uvedla své poznatky z účasti na shromáždění na Letné. Je názoru, že dať není jednotný, k některým vyhlášeným heslům se choval rezervovaně. Je proti diskusi s Občanským fórem, naproti tomu doporučuje vést diskusi se studenty. Doporučila využít v propagandě toho, že představitel celorepublikového stávkového výboru včera v televizi vystoupil pod dojmem, že "jsou Občanským fórem vytlačováni".

S. Krejčí z Projektů Praha, člen strany od roku 1945, uvedl, "že mimořádná situace vyžaduje i mimořádná opatření, která mohou jít i za platné stanovy strany. Nedostatečné kádrové změny v PÚV KSČ nebezpečně rozbouřily hladinu veřejného mínění. Jsou výsledkem nereálných stanovisek. Změny je nutné realizovat i v samotném ústředním výboru strany. Členy ÚV jsou doposud soudruzi Bílak, Kapek, Jakeš, Štěpán Štrougal a další, kteří nemají morální právo zůstat v ÚV, protože svým jednáním a nedobrým výkonem funkcí poškodili jméno strany a mají podíl na nedobrému vývoji národního hospodářství a společnosti. Tito soudruzi musí opustit ÚV. Jejich místa je třeba obsadit kooptovanými dělníky a rolníky či jinými, kteří znají současný život a problémy společnosti zdola. Pokud některé změny nebude možné realizovat ihned, měl by být vyhlášen plán kádrových změn s časovým a věcným obsahem tak, aby změny nebyly výsledkem tlaku veřejnosti, ale vůlí strany, se kterou se ztotožní pra- cující".

*al
bl
vle
be
ne časově*